

УДК 342.9:351

DOI <https://doi.org/10.32836/2521-6473-2019-2-35-42>

С. І. Бевз, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри господарського
та адміністративного права
Національного технічного університету
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

АКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НОРМ У МЕХАНІЗМІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Статтю присвячено розгляду сутності актів реалізації адміністративно-правових норм – однієї зі стадій механізму адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю. Визначено акти реалізації у відповідному механізмі. Відзначено відмінності актів, про які йдеться, при виконанні різних функцій державного управління щодо господарської діяльності. Розкрито вимоги та значення актів реалізації адміністративно-правових норм при здійсненні таких функцій державного управління як регулювання та контроль.

Ключові слова: акти реалізації; правозастосовчий акт; державне управління господарською діяльністю; регулювання господарської діяльності; контроль у сфері господарської діяльності.

S. I. Bevz. Acts of realization of administrative and legal norms in the mechanism of administrative and legal regulation of state management of economic activity

It is devoted to the consideration of the essence of acts of the realization of administrative and legal norms – one of the stages of the mechanism of administrative and legal regulation of state management of economic activity. Attention is drawn to the fact that the main instrument of the activity of the public administration, when it is directed at specific subjects of administrative law, is an administrative act, because it is on his basis that in the vast majority of cases administrative law relations arise, change and ceases. Different scientific approaches to the notion of “administrative act” are stated and a single understanding of the legal nature of the relevant act as a certain decision of the subject of authority is stated.

The position, set forth in textbooks and manuals on administrative law, on the attribution to the forms of realization of administrative and legal norms: implementation (observance), use, application, is supported. The proposal on determination of implementation, use, application of stages of realization (for the private person who wishes to be the subject of administrative and legal relations) is expressed.

The realization acts are determined in the corresponding mechanism. It is noted that acts of realization of administrative and legal norms in the mechanism of administrative and legal regulation of state management of economic activity take place in the process of arise, change and ceases of administrative and legal relations. The relevant acts vary depending on what stage of the existence of administrative and legal relations is characterized by the realization of administrative law and the function of state management is carried out.

Requirements and values of acts of realization of administrative and legal norms in the fulfillment of such functions of state management as regulation and control are revealed. The characteristic features of law-applying acts of administrative and legal norms in the regulation of economic activity (as functions of state management) are presented.

Key words: realization acts; law applying act; state management of economic activity; regulation of economic activity; control in the sphere of economic activity.

© С. І. Бевз, 2019

Постановка проблеми. Реалізація адміністративно-правових норм є однією з необхідних стадій функціонування механізму адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю. Під час цієї стадії відбувається фактичне використання, «втління в життя» моделі поведінки, яка закріплена в певній (чи певних) адміністративно-правових нормах, реалізація прав та обов'язків суб'єктів правовідносин, що виникають, змінюються та припиняються при здійсненні державного управління господарською діяльністю, «динаміка» адміністративно-правових норм.

Як зазначає Алексеев С.С., «акти реалізації прав і обов'язків, відповідно до яких настає запрограмований в позитивному праві результат в житті суспільства, фактично вирішується життєва ситуація (справа)» є однією з основних ланок в механізмі правового регулювання як динамічної структури [1, с. 319]. В акті реалізації норми полягає прояв волі «носіїв» суб'єктивного права та юридичних обов'язків [2, с. 46]. Тож з'ясування сутності актів реалізації адміністративно-правових норм у механізмі адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю є актуальним питанням в контексті формування належної правової регламентації відповідного механізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні питання теорії та практики реалізації норм адміністративного права були предметом дослідження докторської дисертації 2017 року [3], за результатами якого сформульовані нові наукові положення та висновки з досліджуваного питання. Проте окрему увагу актам реалізації відповідних норм не приділялося та не акцентувалося на конкретних суспільних відносинах, які врегульовані такими нормами. В підручниках та навчальних посібниках за останні 3 роки здебільшого не розглядаються питання механізму адміністративно-правового регулювання та актів реалізації адміністративно-правових норм зокрема.

Метою статті є визначити акти реалізації адміністративно-правових норм в механізмі адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю.

Виклад основного матеріалу. Для досягнення поставленої мети вважаємо доцільним, насамперед, звернутися до розуміння понять «акт» та «реалізація адміністративно-правових норм».

Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає акт як: «1. Окремий прояв якої-небудь діяльності; дія, подія, вчинок. 3. Писаний указ, грамота, постанова державного суспільного значення» [4, с. 18]. Таке ж визначення надавалося в Академічному тлумачному словнику української мови 1970 року [5]. В юридичній енциклопедії 1998 року акт розуміється як 1) дія, вчинок громадянина або посадової (службової) особи; 2) документ, який видається державним органом, органом місцевого самоврядування, посадовою особою або громадською організацією у межах їх компетенції [6, с. 74].

Як зазначають автори Повного курсу адміністративного права України [7, с. 158], основним інструментом діяльності публічної адміністрації, коли вона спрямована на конкретних суб'єктів адміністративного права, є адміністративний акт, оскільки саме на його підставі у переважній більшості випадків виникають, змінюються та припиняються адміністративно-правові відносини. Адміністративний акт визначається як: будь-яке розпорядження (рішення) суб'єкта публічної адміністрації, яке спрямоване на регулювання окремого (конкретного) випадку у сфері публічного адміністрування і яке тягне юридичні наслідки [8, с. 263]; рішення суб'єкта публічної адміністрації щодо вирішення конкретної адміністративної справи, що зумовлює юридичні наслідки для конкретних суб'єктів адміністративного права, а їх дія припиняється після одноразового застосування (здійснення встановлених у них адміністративних прав і обов'язків) [7, с. 160]; рішення (юридичний акт) індивідуальної дії, прийняте суб'єктом публічної адміністрації, спрямоване на набуття, зміну чи припинення прав та обов'язків фізичної або юридичної особи (осіб) [9, с. 245]. В останньому розумінні пропонується закріпити

визначення адміністративного акта і в Законі України «Про адміністративну процедуру» (законопроект № 9456 від 28 грудня 2018 року [10]). Як бачимо, не зважаючи на різні наукові підходи до дефініції поняття «адміністративний акт», прослідковується єдине розуміння правової природи відповідного акту як певного рішення суб'єкта владних повноважень.

В підручниках з адміністративного права реалізацію адміністративно-правових норм здебільшого визначають як практичне втілення правил поведінки (приписів), які вони містять. Болокан І.В. пропонує авторське визначення реалізації норм адміністративного права як процесу прояву у реальній дійсності задуму нормотворця щодо особливостей існування адміністративно-правових відносин, який виявляється у закріпленні в адміністративно-правовій нормі бажаного сценарію активної або пасивної (залежить від форми реалізації) поведінки адресата адміністративно-правової норми [3, с. 160]

В нашому розумінні реалізація адміністративно-правових норм являє собою усвідомлення потенційними учасниками адміністративно-правових відносин змісту адміністративно-правових норм, вчинення дій та/або прояв бездіяльності, що зумовлені гіпотезою такої норми з метою суб'єктивізації передбачених відповідною нормою прав та обов'язків, а актом такої реалізації є передбачена законом та обрана суб'єктом відповідна поведінка в межах форми реалізації.

В літературі виділяють такі форми реалізації адміністративно-правових норм: виконання (дотримання), використання, застосування. Цілком обґрунтованою є позиція авторів Академічного курсу адміністративного права України щодо того, що дотримання не слід розглядати як самостійну форму реалізації адміністративно-правових норм, а можна вважати основою реалізації адміністративно-правових норм у будь-якому з її способів (форм) [11, с. 169]. Вважаємо, що виконання, використання, застосування можна визначити для приватної особи, яка бажає бути суб'єктом адміністративно-правових відносин як стадії реалізації. Зокрема, суб'єкт має, насамперед, виконати вимоги, які передбачені адміністративно-правовою нормою для того, щоб використати передбачені в ній можливості, результатом чого має бути застосування адміністративно-правової норми до конкретного суб'єкта. Наприклад, для отримання ліцензії на здійснення певного виду господарської діяльності суб'єкт господарювання має підготувати передбачені законодавством документи, що підтверджують його відповідність ліцензійним умовам (виконати адміністративно-правову норму), звернутися з відповідною заявою до органу ліцензування (використати можливість звернення) і отримати ліцензію (отримати застосування відносно суб'єкта звернення певної адміністративно-правової норми). Аналогічна ситуація у разі отримання документа дозвільного характеру у сфері господарської діяльності при здійсненні певного виду діяльності, який не може провадитися на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства. У разі провадження господарської діяльності, яка може провадитися на підставі зазначеної вище декларації, також відбувається реалізація адміністративно-правових норм: заповнення відповідної декларації суб'єктом господарювання (виконання адміністративно-правової норми), подання її адміністратору або дозвільному органу в електронній чи паперовій формі (використання можливості звернення) та реєстрація поданої декларації дозвільним органом (застосування адміністративно-правової норми).

Таким чином, до актів реалізації адміністративно-правових норм в механізмі адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю можна віднести поведінку (дію, бездіяльність) суб'єктів адміністративно-правових відносин (суб'єктів господарювання, осіб, які мають намір займатися господарською діяльністю, суб'єктів владних повноважень), яка спрямована на набуття суб'єктивних прав і обов'язків, що передбачені в адміністративно-правовій нормі, наприклад, звернення до суб'єкта владних повноважень, видання правозастосовчого акту. Бездіяльність виступатиме актом реалізації, зокрема, при

наявності підстав для застосування принципу мовчазної згоди, що передбачений Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» [12]. При цьому мова йде про бездіяльність з боку суб'єкта владних повноважень.

Акти реалізації адміністративно-правових норм в механізмі адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю мають місце в процесі виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин. Відповідні акти різняться залежно від того, на якому етапі існування адміністративно-правових відносин характеризується реалізація адміністративно-правових норм та яка функція державного управління виконується.

Планування та прогнозування передбачає адміністративно-правові відносини, насамперед, між суб'єктами владних повноважень, оскільки за Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [13] учасниками відповідної діяльності є органи державної влади, які розробляють, затверджують і здійснюють прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку. Суб'єкти господарювання лише використовують показники відповідних документів як орієнтир для своєї господарської діяльності. Аналогічна ситуація при виконанні таких функцій як організація та координація. В адміністративно-правових відносинах, які виникають, змінюються та припиняються при виконанні відповідних функцій, реалізуються адміністративно-правові норми здебільшого у формі виконання та використання суб'єктами владних повноважень. У разі здійснення таких функцій як регулювання та контроль суб'єкти владних повноважень застосовують відповідні правові норми, результатом чого є правозастосовчі акти.

Правозастосовчий акт – це офіційно оформлене відповідним чином одностороннє юридико-владне рішення уповноваженого органу, посадової особи щодо встановлення (зміни, скасування) суб'єктивних прав, обов'язків індивідуальних суб'єктів адміністративних правовідносин для розв'язання конкретних питань у сфері публічного управління (управлінських, публічно-сервісних, юрисдикційних відносин державного управління та місцевого самоврядування) [14, с. 39; 11, с. 171]. Алексєєв С.С. фактично отожднює акти застосування права з індивідуальними приписами, зазначаючи: «До процесу правового регулювання на кінцевій стадії (а в ряді випадків і при виникненні правовідносин) може приєднатися й особлива ланка – індивідуальні приписи, або акти застосування права [1, с. 319-320]. В Академічному курсі адміністративного права також вказується, що «правозастосовчі акти належать до індивідуальних правових актів управління» [11, с. 171].

До правозастосовчих актів в регулюванні господарської діяльності (як функції державного управління) належать: рішення про видачу ліцензії на здійснення виду господарської діяльності, рішення про визначення переможця процедури публічних закупівель, сертифікат відповідності, дозвільні документи та інші. Видача таких документів суб'єктами владних повноважень за зверненням приватних осіб є адміністративною послугою, порядок надання яких передбачено Законом України «Про адміністративні послуги» [15]. Сама адміністративна послуга визначається законодавцем як результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону. На жаль, Закон чітко не встановлює, яку форму повинен мати такий результат (адміністративна послуга). В тимчасовому порядку надання адміністративних послуг, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2009 року № 737 [16] (втратив чинність на підставі постанови КМУ № 309 від 24.04.2013), фактично передбачалося, що результатом такої послуги є адміністративний акт, спрямований на реалізацію та захист прав і законних інтересів фізичної або юридичної особи та/або на виконання особою визначених законом обов'язків. Отже, результат здійснення владних повноважень, що є адміністративною послугою, має своєю формою адміністративний або правозастосовчий акт, які в науці адміністративного права сприймаються

як синоніми. Прийняття таких актів – актів реалізації адміністративно-правових норм при регулюванні (функції державного управління) господарської діяльності детально регламентовано чинним законодавством. Так, згідно з Законом України «Про адміністративні послуги» [15] суб'єкт надання адміністративних послуг може видавати організаційно-розпорядчі акти про встановлення власних вимог щодо якості надання адміністративних послуг; на кожен адміністративну послугу, яку він надає відповідно до закону, затверджуються інформаційна (на підставі типової інформаційної картки, затвердженої відповідним центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом) і технологічна картки, вимоги до підготовки останньої затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року № 44 [17].

Враховуючи те, що застосування – остання стадія реалізації правових норм, можна стверджувати, що правозастосовчий акт – документ, який посвідчує припинення певних адміністративно-правових відносин. У разі видання відповідного акту суб'єктом владних повноважень в межах такої функції державного управління як регулювання, відповідний акт є одночасно підставою для виникнення господарських відносин, зокрема організаційно-господарських. Таким чином, можемо констатувати, що загалом правозастосовчі акти адміністративно-правових норм при регулюванні господарської діяльності (як функції державного управління) характеризується, окрім іншого, тим, що:

- ініціюються приватними особами (яка займається або має намір зайнятися господарською діяльністю);
- є підставою для виникнення господарських відносин, а разі оскарження дій або бездіяльності суб'єкта владних повноважень щодо реалізації відповідних норм – адміністративно-або господарсько-процесуальних відносин;
- є результатом надання адміністративних послуг.

Правозастосовчі акти при виконанні функції контролю можуть бути підставою як для припинення, так і виникнення певних адміністративно-правових відносин. Так, згідно зі статтею 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [18] «для здійснення планового або позапланового заходу орган державного нагляду (контролю) видає наказ (рішення, розпорядження), який має містити найменування суб'єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, та предмет перевірки», на підставі якого оформляється посвідчення (направлення) на проведення заходу державного нагляду (контролю). Отже, наказ (рішення, розпорядження) буде правозастосовчим актом – підставою виникнення відносин контролю між певним органом державної влади та суб'єктом господарювання.

Доцільно наголосити на необхідності дотримання визначеного Законом порядку проведення перевірки, зокрема обов'язковості вручення наказу про проведення перевірки суб'єкту господарювання. Як вбачається з матеріалів судової практики (наприклад, справи № 804/3006/17 [19], № 815/6063/14 [20], № 810/3188/17 [21], № 804/2230/15 [22]) наказ ДПІ про проведення позапланової невізної перевірки скасовується судом, якщо платник податку не був повідомлений про проведення такої перевірки належним чином. Тільки у разі належного вручення наказу відповідний правозастосовчий акт стане підставою для виникнення відносин контролю між суб'єктом владних повноважень та суб'єктом господарювання.

За результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт, який свідчитиме про припинення відповідних відносин. Варто зауважити, що такі акти мають відповідати уніфікованій формі акту з переліком питань, що затверджуються органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті. Методика розробки уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342 [23].

Відповідно до статті 10 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [18] суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо, окрім іншого, органом державного нагляду (контролю) не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, в якій передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику. Таким чином передбачена гарантія для суб'єктів господарювання щодо недопущення проведення перевірок з будь-яких інших питань, що не визначені в уніфікованій формі акту, та інших зловживань з боку суб'єктів владних повноважень. Крім того, доцільно відзначити й ту обставину, що суб'єкти владних повноважень мають привести свої акти у відповідність до затвердженої Методики. Як вбачається з позиції Державної регуляторної служби від 28 грудня 2018 року (з уточненнями) [24], «органи державного нагляду (контролю), які не затвердили та не оприлюднили у встановленому Законом про нагляд (контроль) уніфіковані форми актів, що відповідають новій Методиці, втратили можливість проведення заходів державного нагляду (контролю), оскільки за результатами перевірок можливо складання актів перевірок виключно за уніфікованою формою». За даними Державної регуляторної служби України, що розміщені на офіційному сайті Служби, станом на 17 квітня 2019 року лише у 14 сферах (з 85 [25]) державного нагляду (контролю) наявні уніфіковані форми актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), які відповідають вимогам постанови Кабінету Міністрів України № 342 [26], що свідчить про низький рівень «бажання» суб'єктів владних повноважень виконувати вимоги законодавства.

Висновки з дослідження. Таким чином, механізм адміністративно-правового регулювання державного управління господарською діяльністю передбачає різні акти реалізації адміністративно-правових норм, що, насамперед, залежить від функції державного управління, яка реалізується відносно господарської діяльності. Найпоширенішими серед них є правозастосовчі акти, видання яких сприяє «оформленню» відносин між суб'єктами владних повноважень та приватними особами, втіленню принципу «сервісності» діяльності уповноважених суб'єктів відносно суб'єктів господарювання та/або осіб, які мають намір займатися господарською діяльністю.

Список використаних джерел:

1. Алексеев С.С. Восхождение к праву. *Поиски и решения*. Москва : Издательство НОРМА, 2001. 752 с.
2. Лукьянец Д.Н. Механизм административно-правового регулирования: аксиоматический подход. *Административное право и процесс*. 2015. № 12. С. 45-49.
3. Болокан І.В. Реалізація норм адміністративного права : проблемні питання теорії та практики: дис. ... д-ра юрид. наук. Запоріжжя. 2017. 549 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/07/Volokan_dis.pdf (дата звернення: 03.05.2019).
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.
5. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 03.05.2019).
6. Акт. *Юридична енциклопедія : В 6 т. / редкол. : Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін.* Київ : Укр. енцикл., 1998. Т1: А-Г. 74 с.
7. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
8. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право : навчальний посібник / за заг. ред. Р.С. Мельника. Київ : Ваіте, 2014. 376 с.

9. Загальне адміністративне право: підручник / Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін. / за заг. ред. І.С. Гриценка. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
10. Проект Закону про адміністративну процедуру від 28 грудня 2018 року № 9456. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65307.
11. Адміністративне право України. *Академічний курс* : підручник : у двох томах: Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В.Б. Аверьянов (голова). Київ : Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.
12. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06 вересня 2005 року № 2806–IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15> (дата звернення: 03.05.2019).
13. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 року № 1602–III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14> (дата звернення: 03.05.2019).
14. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. *Академічний курс* : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
15. Про адміністративні послуги : Закон України від 06 вересня 2012 року №5203–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>(дата звернення: 03.05.2019).
16. Тимчасовий порядок надання адміністративних послуг : затв. постановою Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо упорядкування адміністративних послуг» від 17 липня 2009 року № 737. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/737-2009-п> (дата звернення: 03.05.2019).
17. Вимоги до підготовки технологічної картки адміністративної послуги : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року № 44. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/44-2013-п> (дата звернення: 03.05.2019).
18. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05 квітня 2007 року № 877–V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16> (дата звернення: 03.05.2019).
19. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 804/3006/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73737151> (дата звернення: 03.05.2019).
20. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 815/6063/14. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81046777> (дата звернення: 03.05.2019).
21. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 810/3188/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73843674> (дата звернення: 03.05.2019).
22. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 804/2230/15. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73533337> (дата звернення: 03.05.2019).
23. Методика розробки уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю): затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-п> (дата звернення: 03.05.2019).
24. Позиція Державної регуляторної служби України щодо наявності повноважень у органів державного нагляду (контролю) на проведення заходів державного нагляду (контролю) й права суб'єктів господарювання не допускати їх до проведення цих заходів за відсутності затверджених уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) від 28 грудня 2018 року (з уточненнями). URL: http://www.drs.gov.ua/state_supervision/pozytsiya-derzhavnoyi-regulyatornoyi-sluzhby-ukrayiny-shhodo-nayavnosti-povnovazhen-u-organiv-derzhavnogo-naglyadu-kontrolyu-na-provedennya-zahodiv-derzhavnogo-naglyadu-kontrolyu-j-prava-sub-yektiv-2 (дата звернення: 03.05.2019).

25. Аналіз стану підготовки критеріїв ризику та уніфікованих форм актів. URL: http://www.drs.gov.ua/state_supervision/analiz-stanu-pidgotovky-kryteriyiv-ryzyku-ta-unifikovanyh-form-aktiv (дата звернення: 03.05.2019).

26. Інформація про уніфіковані форми актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), які відповідають вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342. URL: <http://www.drs.gov.ua/press-room/informatsiya-pro-unifikovani-formy-aktiv-shho-skladayutsya-za-rezultatamy-provedennya-planovyh-pozaplanovyh-zahodiv-derzhavnogo-naglyadu-kontrolyu-yaki-vidpovidayut-vymogam-postanovy-kabinetu-minist-6> (дата звернення: 03.05.2019).